

VÝSLEDKY PRŮZKUMU Používání osobních ochranných pracovních prostředků (OOPP)

Zdroj: Pixabay.com

■ ÚVOD: Co bylo cílem průzkumu?

Průzkum proběhl od 3. 5. do 23. 5. 2021 ve 27 nemocnicích mezi 745 zaměstnanci. Cílem bylo zhodnotit dostupnost a používání OOPP v době koronavirové pandemie, stejně jako zjistit chyby při používání OOPP a také zjistit roli pracovníků oddělení hygieny a BOZP v této situaci.

S ohledem na trvající pandemii onemocnění covid-19 se jevílo jako podstatné provést průzkum ohledně používání OOPP na pracovištích, zejména pak ve zdravotnictví. Respondentům bylo položeno několik otázek ohledně jejich zkušenosti s používáním OOPP při výkonu práce.

Lenka Scheu
Filip Dostál
Petr Havlíček
Jan Cívín

Byly provedeny 2 výzkumy, jeden s participanty ze 27 různých nemocnic, druhý s participanty, kteří při provádění svých pracovních povinností přímo pečovali o pacienty s covidem.

HLAVNÍ POZNATKY z výzkumu

Ze 744 respondentů zaujímaly největší počet (61 %) **všeobecné sestry, dětské sestry a porodní asistentky**, dále již v jednotkách procent následovali **sanitáři, lékaři** nebo také **administrativní pracovníci**.

Respondentům byly položeny následující otázky:

1 Jak jste byli informováni o povinnosti používat OOPP? Z celkového počtu 745 odpovědělo **86 % dotázaných, že včas a dostatečně**, a pouze 2% naopak byla informována pozdě a nedostatečně.

2 Kým jste byli o povinnosti používat OOPP informováni? Ze všech dotázaných bylo **69 % informováno svým nadřízeným nebo členem managementu**, 20% se příslušné informace dozvěděli od ostatních kolegů.

3 Byli jste školeni, jaké OOPP, kdy a jak správně používat? Nejvíce respondentů bylo proškoleno jednorázově na začátku (52% z celku), **u 38 % jsou školení pravidelná**.

4 Byli jste proškoleni o provádění hygienické dezinfekce rukou? Ze 744 dotázaných **považovalo téměř 50 % školení za užitečné**, téměř 30% mělo za to, že všem jsou pravidla pro dezinfekci rukou již dobře známa, proto proškolení znovu nebyli.

5 Byli jste instruováni, že si máte dezinfikovat rukavice? Ze vzorku 735 osob odpovědělo **téměř 45 %, že ano**. Přes 30% však odpovědělo přesně opačně a dodali, že rukavice si sundali a dezinfikovali si ruce.

6 Jak hodnotíte roli pracovníků OZP ve zvládnutí covidové situace? Tuto otázku zodpověděli všichni dotázaní, přičemž **nejlepší průměrnou známku obdrželi pracovníci BOZP** v případě metodického vedení (2,3), stejné ohodnocení obdrželi pro svou profesionalitu a svou lidskost. Nejhůře dopadla v covidové situaci kontrola.

7 Jak hodnotíte roli pracovníků oddělení hygieny ve zvládnutí covidové situace? Všichni dotázaní se zúčastnili i tohoto výzkumu a **v průměru nejlepší**

známky rozdali v oblasti lidskosti (1,8), nejhůře hodnocená byla opěť kontrola.

8 Jak celkově hodnotíte zvládnutí covidové situace z hlediska OOPP? Zúčastnění v celkovém počtu 741 osob **nejčastěji hodnotili známkou 2**, poté i 1. Průměrná známka (jako ve škole) byla tedy 1,9.

Na další otázky odpovídaly již **jen osoby s náplní práce přímé péče o pacienty s covidem**, kterých bylo dohromady 635.

1 Měli jste možnost ovlivnit výběr některého OOPP? 69% ze všech takto dotázaných **vypovědělo, že nikoliv**.

2 Měli jste možnost vybrat si z různých druhů jednotlivých OOPP? Zde se čísla přibližují rovnováze, **51 % tuto možnost nemělo**, 49% však ano.

3 Měli jste možnost vybrat si správnou velikost respirátoru? Ze všech 635 **takovou možnost vůbec nemělo 74 %**.

4 Byly potřebné OOPP k dispozici? Vždy a v **dostatečném množství byly k dispozici pro 55 % z 623 osob**.

5 Zaznamenali jste chyby při oblékání, používání nebo svlékání OOPP a při používání dezinfekce? V případě rukavic a dezinfekce povrchů **vyřkla většina dotázaných, že ne**, nikdy. U respirátorů, ochranných oděvů a ochrany očí jen zřídka.

Posledním úkolem bylo oznámkovat, jak dotázaní hodnotí používané OOPP z hlediska:

a) pocitu ochrany před mikroby, b) oblékání, c) odolnosti, d) schopnosti práce a e) svlékání.

Nejlépe dopadl pocit ochrany před mikroby, který si vysloužil průměrnou známku 1,9, následovalo oblékání (2,1) a odolnost (2,2). Nejhůře se respondentům jevila schopnost práce s OOPP, hodnotili ji průměrnou známkou 2,9.

Zúčastnění v celkovém počtu 741 osob nejčastěji hodnotili zvládnutí covidové situace z hlediska OOPP známkou 2, poté i 1. Průměrná známka (jako ve škole) byla tedy 1,9.

Důsledky a doporučení

Podle průměrné známky 1,9 je možno usuzovat, že celkově byla covidová situace zvládnuta poměrně dobře. Školení o tom, jaké zvolit OOPP, kdy a jak je

správně používat, bylo v největším počtu případů provedeno pouze jednorázově na začátku pracovního poměru, ovšem covidová situace ukázala, že školení je potřeba provádět pravidelně tak, aby zaměstnanci měli aktuální a přesné instrukce. Současně téměř tři čtvrtiny osob pečujících přímo o covidové pacienty si nemohly vybrat správnou velikost respirátoru. Zaměstnavatel by měl v tomto případě rozhodnout, jaký respirátor bude zvolen, při tom to musí být takový, který v největší možné míře omezí hrozící riziko pro pracovníky.

Závěr

Průzkum se týkal používání OOPP na pracovištích, kde jsou potřebné vždy, a to v nemocnicích. Byly provedeny 2 výzkumy, jeden s participanty ze 27 různých nemocnic, druhý s participanty, kteří při provádění svých pracovních povinností přímo pečovali o pacienty s covidem.

Podle průměrné známky 1,9 je možno usuzovat, že celkově byla covidová situace zvládnuta poměrně dobře. Školení o tom, jaké zvolit OOPP, kdy a jak je správně používat, bylo v největším počtu případů provedeno pouze jednorázově na začátku pracovního poměru.

Dosažený VÝSLEDEK

Tento výsledek byl finančně podpořen z institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace na léta 2018–2022 a je součástí výzkumného úkolu 07-2020-VÚBP Hodnocení a řízení pracovních rizik na zdravotnických pracovištích v kontextu protiepidemiologických opatření, řešeného Výzkumným ústavem bezpečnosti práce, v. v. i., v letech 2020–2021.

Spoluřešitel výzkumného úkolu: HARTMANN – RICO a.s.

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons [Uveďte původ – zachovejte licenci] 4.0 Mezinárodní veřejná licence.

Výzkumný ústav
bezpečnosti práce, v. v. i.
Jeruzalémská 1283/9
110 00 Praha 1 – Nové Město

tel: +420 221 015 844
vubp@vubp-praha.cz
datová schránka: yí6jvet
www.vubp.cz

© Výzkumný ústav
bezpečnosti práce, v. v. i.
Praha, 2021

Policy Brief VÚBP, v. v. i.
ISSN 2695-1606